

Dosarul nr. 2ra-171/19

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Glodeni (jud: V. Nogai)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, N. Chircu, N. Grumeza)

Î N C H E I E R E

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Vera Lupușor reprezentată de avocatul Victor Andrușciac,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Lupușor împotriva lui Gheorghe Lupușor, succesor în drepturi Vera Lupușor, intervenienți accesorii Ghenadie Barbacari și Rodica Barbacari cu privire la recunoașterea nulității parțiale a contractului de vânzare-cumpărare și repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 9 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Vera Lupușor și a fost menținută hotărârea din 20 noiembrie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni,

c o n s t a t ă :

La 2 ianuarie 2017 Vasile Lupușor a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Lupușor, Ghenadie Barbacari și Rodica Barbacari cu privire la recunoașterea nulității parțiale a contractului de vânzare-cumpărare și repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că pârâtul Gheorghe Lupușor este fratele său.

După decesul părinților, în temeiul certificatului de moștenitor nr. 538 din 13 martie 2009, pârâtul Gheorghe Lupușor a dobândit dreptul de proprietate prin moștenire asupra averii succesore formate din lotul de teren pentru construcții cu suprafața de 0,13 ha situat în satul xxxxx raionul xxxxx, număr cadastral xxxxx și construcțiile amplasate pe teren constituite din casa de locuit cu număr cadastral xxxxx, bucătăria de vară cu număr cadastral xxxxx, magazie cu număr cadastral xxxxx, beci de piatră, gard și poartă de metal.

A menționat că după o perioadă de patru ani, pârâtul Gheorghe Lupușor prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 325 din 13 martie 2013, a înstrăinat lui Ghenadie Barbacari și Rodica Barbacari, bunurile imobile sus-indicate.

Potrivit contractului de vânzare-cumpărare nr. 325 din 13 martie 2013, prețul bunului a constituit 21 356 lei, dar în realitate prețul real achitat a fost de 6 000 euro.

Reclamantul a explicat că la 5 aprilie 2013 a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Lupușor, Ghenadie Barbacari și Rodica Barbacari, prin care a solicitat declararea nulității parțiale a certificatului de moștenitor din 13 martie 2009 eliberat în privința lui Gheorghe Lupușor, în partea a $\frac{1}{2}$ din averea succesorală, anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 325 din 13 martie 2013 și recunoașterea dreptului de proprietate asupra a $\frac{1}{2}$ din averea succesorală după decesul părinților.

Asfel, a indicat că prin hotărârea din 3 iulie 2014 a Judecătorei Glodeni, a fost admisă cererea de chemare în judecată și s-a declarat parțial nul certificatul de moștenitor din 13 martie 2009 eliberat în privința lui Gheorghe Lupușor, în partea a $\frac{1}{2}$ din averea succesorală, s-a recunoscut după Vasile Lupușor dreptul de proprietate asupra a $\frac{1}{2}$ din averea succesorală și s-a anulat contractul de vânzare-cumpărare nr. 325 din 13 martie 2013.

Ulterior, prin decizia din 29 octombrie 2015 a Curții de Apel Bălți, menținută prin încheierea din 17 februarie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a fost casată parțial hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre prin care certificatul de moștenitor testamentar nr. 538 din 13 martie 2009 pe numele lui Gheorghe Lupușor s-a anulat parțial în mărime de $\frac{9}{16}$ cote-părți, cu recunoașterea dreptului de proprietate a lui Vasile Lupușor asupra a $\frac{9}{16}$ din bunurile succesoriale. Cerința cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 325 din 13 martie 2013 încheiat între Gheorghe Lupușor și Ghenadie Barbacari a fost respinsă.

În acest fel, reclamantul a susținut că este proprietar în proporție de $\frac{9}{16}$ din bunurile succesoriale lăsate de părinții Dumitru Lupușor și Eugenia Lupușor la data decesului fiecăruia.

Având în vedere că prin decizia din 29 octombrie 2015 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cerința cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 325 din 13 martie 2013 încheiat între vânzătorul Gheorghe Lupușor și cumpărătorul Ghenadie Barbacari, pe care instanța la considerat dobânditor de bună-credință, nu poate intra de facto în posesia bunurilor succesoriale, iar din acest motiv a considerat necesar de a solicita încasarea de la pârâțul Gheorghe Lupușor, a prejudiciului material cauzat prin înstrăinarea bunurilor succesoriale, adică a echivalentului cotei de $\frac{9}{16}$ din bunurile vândute.

Reclamantul a mai specificat că prețul real al bunurilor vândute în sumă de 6 000 euro a fost recunoscut atât de Gheorghe Lupușor, cât și de Ghenadie Barbacari în ședința de judecată din 1 iulie 2013 în cadrul examinării cauzei civile cu privire la anularea certificatului de moștenitor testamentar și recunoașterea dreptului de proprietate.

A relatat că prețul simulat al contractului de 21 356 de lei, a fost indicat atât în avantajul vânzătorului, cât și a cumpărătorului, fiind indicat într-o altă sumă decât cea reală pentru a evita plata impozitului pe venit și a reduce din taxa notarială, având astfel un scop ilicit.

Astfel, a considerat că pct. 4 din contractul de vânzare-cumpărare nr 325 din 13 martie 2013 în partea stabilirii prețului în sumă de 21 356 lei, urmează a fi declarat nul în baza art. 207 și art. 221 alin. (2) Cod civil.

De asemenea, a afirmat că în scopul soluționării pe cale amiabilă a litigiului, la 18 august 2016 în adresa pârâtului Gheorghe Lupușor a expediat o scrisoare prealabilă prin care a solicitat repararea benevolă a prejudiciului material cauzat prin vânzarea bunurilor succesoriale, însă acesta nu a reacționat în niciun fel.

Reclamantul a solicitat recunoașterea nulității pct. 4 din contractul de vânzare-cumpărare nr. 325 din 13 martie 2013 încheiat între Gheorghe Lupușor și Ghenadie Barbacari în privința bunurilor imobile: lot de teren pentru construcții S 0,13 ha situat în satul xxxxx, raionul xxxxx, număr cadastral xxxxx și construcțiile amplasate pe teren compuse din casa de locuit cu număr cadastral xxxxx, bucătăria de vară cu număr cadastral xxxxx, magazie cu număr cadastral xxxxx, beci de piatră, gard și poartă de metal, ca fiind simulat în partea stabilirii prețului contractului în sumă de 21 356 lei; constatarea valabilității prețului real al contractului de vânzare-cumpărare nr. 325 din 13 martie 2013 în privința bunurilor imobile, ca fiind în sumă de 6 000 euro; încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a prejudiciului material cauzat în urma înstrăinării bunurilor imobile în sumă de 3 375 euro, ce constituie echivalentul a 9/16 din valoarea bunurilor imobile înstrăinate, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 13 octombrie 2017, în urma decesului pârâtului, reclamantul Vasile Lupușor a înaintat cerințele împotriva Verei Lupușor, intervenienți accesorii Ghenadie Barbacari și Rodica Barbacari.

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, cererea de chemare în judecată a fost admisă. S-a recunoscut nul pct. 4 din contractul de vânzare-cumpărare nr. 325 din 13 martie 2013 încheiat între Gheorghe Lupușor și Ghenadie Barbacari, Rodica Barbacari în privința bunurilor imobile: lot de teren pentru construcții S 0,13 ha situat în satul xxxxx, raionul xxxxx, cu număr cadastral xxxxx și construcțiile amplasate pe teren compuse din casa de locuit cu număr cadastral xxxxx, bucătăria de vară cu număr cadastral xxxxx, magazie cu număr cadastral xxxxx, beci de piatră, gard și poartă de metal, ca fiind simulat, în partea stabilirii prețului contractului în sumă de 21 356 de lei. S-a constatat valabilitatea prețului real al contractului de vânzare-cumpărare nr. 325 din 13 martie 2013 în privința bunurilor imobile, ca fiind în sumă de 6 000 Euro. S-a încasat de la Vera Lupușor în beneficiul lui Vasile Lupușor prejudiciul material cauzat în urma înstrăinării bunurilor imobile în sumă de 3 375 euro, echivalentul a 9/16 din valoarea bunurilor imobile înstrăinate. S-a încasat din contul Verei Lupușor în beneficiul lui Vasile Lupușor cheltuielile de judecată în mărime de 2 240 lei.

La 19 decembrie 2017 Vera Lupușor a declarat apel împotriva hotărârii din 20 noiembrie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni.

Prin decizia din 9 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Vera Lupușor și a fost menținută hotărârea din 20 noiembrie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni.

Instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au

importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural.

La 4 decembrie 2018 Vera Lupușor reprezentată de avocatul Victor Andrușciac, a declarat recurs împotriva deciziei din 9 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le neîntemeiate și ilegale prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural, iar circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost elucidate pe deplin.

În acest sens, a menționat că instanțele de judecată nu au stabilit ce sumă de bani din 6000 euro a fost achitată de către Ghenadie Barbacari pentru imobilul indicat în contractul de vânzare-cumpărare din 13 martie 2013.

La fel, a relatat că instanța de apel nu a luat în considerație faptul că Vera Lupușor nu a fost înștiințată despre data, ora și locul ședinței de judecată, iar citațiile expediate nu le-a recepționat, deoarece s-a aflat peste hotarele țării.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 9 octombrie 2018.

Astfel, recursul declarat la 4 decembrie 2018, este în termen.

La 12 noiembrie 2018, în conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Intimații Vasile Lupușor, Ghenadie Barbacari și Rodica Barbacari, nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Vera Lupușor reprezentată de avocatul Victor Andrușciac, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Vera Lupușor reprezentată de avocatul Victor Andrușciac, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

De altfel, nu poate fi reținut argumentul invocat în recursul declarat precum că Vera Lupușor nu a fost înștiințată despre data, ora și locul ședinței de judecată în prima instanță, iar citațiile expediate nu le-a recepționat deoarece s-a aflat peste hotarele țării, or, instanța de judecată a întreprins toate măsurile necesare pentru înștiințarea acesteia, iar neprezentarea la oficiul poștal pentru primirea corespondenței nu poate fi imputabilă instanței.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Vera Lupușor reprezentată de avocatul Victor Andrușciac.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Vera Lupușor reprezentată de avocatul Victor Andrușciac, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Tamara Chișca-Doneva